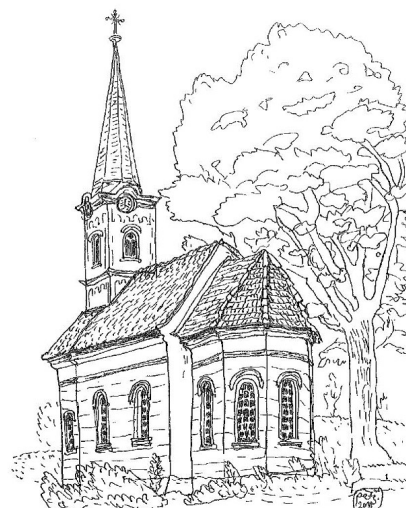

Dolnopěněnský měsíčník

14. června 2021

Úvodník

Květen a červen. Dva nejzelenější měsíce. Na českém venkově jejich příchod značí máj, rituálně vztyčená před filipojakubskou nocí (což se u nás kvůli čínskému viru už dvakrát nestalo). Dva měsíce nejsexuálnější, alespoň podle lidových zvyků, které zmizely či mizí. Na jihočeském venkově bylo úkolem nejsilnějšího mladého muže ve vsi vyšplhat na máj a uříznout a vyměnit usychající nejčastěji březovou špičku (existují záznamy o smrtelných úrazech při tomto rituálu). Před domy dívek, které měly být ten rok přijaty mezi dospělou chasu, stavěli malé májky. Pokud ji dotčená neodstranila, naznačila, že už není malé děvče a že přijímá roli mladé dospělé ženy, se vším, co k ní patří... Celé období končilo kácením máje a taneční zábavou v hospodě, při níž byly dívky uvedeny mezi dospělé. Vše hrálo důležitou roli při hledání partnerů: dívka přijatá mezi dospělou mládež dávala najevo, že se chce vdát, tedy stát se hospodyní a alespoň trochu vystoupit z nekonečného koloběhu dřiny, který platil i pro děti z bohatších gruntů. Vysoká máj zakončená zelenou špičkou symbolizující plodnost je typická pro středozápadní Evropu. V předkřesťanském myšlení představovala osu světa a zároveň jeho každoroční obnovu. Důležitou roli hrála v tomto období voda a rituály s ní spojené, zásadní pro dobrou úrodu. O doufejme už finální cestě k její čistotě v naší vsi píše pan starosta.

V červnu proběhly v obecní kapli dvě akce, které poukazují k drobným sakrálním památkám v Pěně a okolí. V souvislosti s Nocí kostelů 2021 referovali o restaurování a historii drobných sakrálních památek v Pěně a okolí restaurátorka Ivana Havlíčková a Petr Šulc. V sobotu 12. 6. sloužil v obecní kapli jindřichohradecký probošt poutní mši. A protože další spoluobčané projeví o tuto problematiku zájem, věnujeme jí jeden článek v tomto čísle.

P. Š.

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,

vypadá to, že se konečně přihlásilo opravdové léto, a tak bych vám rád popřál příjemné dny plné slunce, ať už je budete trávit v zaměstnání, na dovolené nebo prázdninově. Po dlouhém období „boje“ s covidem to vypadá na poněkud pohodovější a veselejší časy. Přeji tedy nám všem, ať se neopakuje loňský scénář a druhá polovina roku přinese jen ty každodenní obyčejné starosti i radosti.

Ted' několik informací k našim obecním „starostem a radostem“. Doufám, že se ke všem dostal dopis, který informuje o postupu ve věci napojení na novou kanalizaci. Pokud ne, je k dispozici na stránkách obce. Informace jsou aktuálně velmi důležité, tak prosím čtěte pozorně!!!! Z obsahu uvedu asi to nejpodstatnější: fyzické připojení na obecní kanalizaci bude možné dle předpokladů až od 15.7.2021 a podmínkou je uzavření smlouvy s provozovatelem, tedy společností ČEVAK a.s.!!!! Realizace provedení vlastní přípojky a napojení do systému dle podmínek provozovatele je záležitostí majitele dotčené nemovitosti. Každý si tedy sjednává provedení potřebných prací individuálně. Rádi bychom vám v této věci poskytli nějaký užitečný kontakt na možné dodavatele, ale doba není příliš nakloněna jejich snadné dostupnosti. Pokud

by měl někdo z vás nějaký užitečný tip, rádi ho poskytneme i ostatním. Za mne alespoň jeden telefon 607 067 762 na pana Jiřího Duška, který přislíbil, že se v případě zájmu bude na realizaci přípojek podílet. Naše obec žádala o finanční prostředky v rámci dotačního titulu, který na konci minulého roku vyhlásilo MMR. Jednalo se o rekonstrukci domu č.p. 23 a rekonstrukci komunikace pod jahodovým polem. Bohužel ani jedné z žádostí nebylo rozhodnutím zmíněného ministerstva vyhověno. Nezbývá tedy, než tyto projekty časově posunout a o dotaci požádat při další možné příležitosti. Projekt cyklostezky Fruko – Kohout je stále blokován sporem mezi městem J. Hradec a majitelem parkoviště (bývalá točna autobusů) u Fruka. Ještě jednou přeji všem krásné léto a stále veselou mysl!!!!

Milan Jiruška, starosta obce

Drobné sakrální památky v Pěně a okolí

Drobnými sakrálními památkami myslíme kříže, boží muka, výklenkové kaple a kaple a kostelíky. Jsou typickou součástí české krajiny a hrají důležitou roli při utváření veřejného prostoru: vymezují centrum obce, rozcestí, důležité body v krajině. Nejstaršími z nich jsou kříže vztyčované u cest už v raném středověku. Zvláštní kapitolu představují středověké smírčí kříže, které sloužily k urovnávání vážných konfliktů. Boží muka jsou kamenné sloupy u cest, symbolizující sloup, u něhož byl bičován Ježíš Kristus. Pro Pěny jsou typické kříže a výklenkové kaple. Lemovaly např. původní cestu z Hradce, o níž jsme psali v jednom z minulých čísel (zbytky aleje s výklenkovou kaplí v areálu bývalého lihovaru u Řečičky, kříž v poli před panelárnou). Nejhodnotnější je mostní výklenková kaple s barokní sochou sv. Jana Nepomuckého v dolní části obce. Na hodnotné soše se dochovala barokní polychromie (barva).

Období baroka je zásadní pro kompozici české krajiny, kterou barokní člověk v souvislosti s kultem zemských patronů považoval za posvátnou. Právě baroko ji zaplňuje kříži, božími muky, kaplemi a kapličkami, jejichž výstavba pokračuje hojně i ve století devatenáctém. Z jeho 1. pol. je kaple v Malíkově nad Nežárkou. Z počátku 20. stol. jsou slohově velmi podobné kaple v Dolní Pěně, Hrudkově, Vojířově či v Sedle. Kaple v Nové Vsi byla proměněna v rekreační chalupu. Venkovské kaple, narozdíl od kostelů, nepatřili církvi, ale byly obecní. Obec však o povolení k jejich stavbě musela žádat na biskupství. Kapličky, kříže a boží muka často financovali místní sedláci či řemeslníci (jako poděkování Bohu za uzdravení, narození potomka a pod.).

Drobné sakrální památky představují paměť krajiny, která nás spojuje s předky. Ti nám předali často umělecky hodnotné artefakty, jež nám kladou otázku, co hodnotného zůstane po nás. Zda přidáme místu, kde žijeme, další kvalitu nebo je bez ohledu na potomky pouze účelově zhodnotíme a využijeme pro maximální užitek a zisk.

Petr Šulc

Aktuality

Ve dnech minulých byla pro odpočinek a relax všech nainstalována nová lavička na cestu ve směru na Malíkov nad Nežárkou. Věřím, že napomůže každému z nás, se v dnešní uspěchané době zastavit a věnovat svůj pohled naší vesnici, polím a lesům, které nás obklopují.

Rozloučení s létem se bude konat v sobotu 28.08.2021, pokud situace dovolí. O připravované akci vás budeme informovat s předstihem.

Ondřej Rešl, místostarosta